

OBYČAJNÝ ŠPÁS

SLOVENSKÝ FILM O ŠPÁSE, KTORÝ VÔBEC NEBOL VESELÝ...

Obyčajný špás

Námet: Alois Ditrich
 Scenár: Alois Ditrich, Dagmar Ditrichová
 Réžia: Alois Ditrich
 Kamera: Alois Hanúsek
 Hrajú: Tomáš Harman, Roman Pomajbo, Richard Stanke, Jozef Domonkoš, Marta Sládečková, Václav Brtna, Ingrid Rumlová

Ich požiadavkam prispôsobuje, odboj voči mocnejšiemu považuje za nezmyselný. Dokonca z poslušnosti faži, keď si od starších vypýta ospravednenku, aby sa kvôli rande mohol uliať z práce. Konflikt Juraja s Dodovou partou sa vyhrocuje, chlapec si od nich vytrpí celý rad ústrikov. Do vreca s Urbanovou menovkou vloží kamene, čím pokazi triedičku zemiakov. Keď pochopí, že nejednotní druháci sa proti starším nepostavia, rodičia ho z brigády nemienia odvolať a intímny zážitok so Svetlanou, milujúcou Doda, bol len jej rozmarom, rozhodne sa celú situáciu vyzradiť učiteľke. Hartlová nastolí prísnejšiu kontrolu, tretiaci musia vrátiť prémie, zaplatiť opravu triedičky. Potrestaní sa chcú pomstiť a vypátrať udavača. Príležitosť sa im naskytne, keď sa učiteľka kvôli osobným problémom s manželom nakrátko vzdialí. V zamknutej telocvični vyvinu na druhákov pokorujúci nátlak. Zneužijú aj Jurajov fyziologický handicap, na čo vystresovaný chlapec reaguje zúfalým priznaním a obviňením spolužiakov zo zbabelstva. Dušan už neznesie

Studenti elektrotechnickej priemyslovky sa pod vedením učiteľky Hartlovej zúčastnia zemiakovej brigády. Parta tretiačkov, vedená Dodom Urbanom, motivovaná šikanom starších spolužiakov na minuloročnom zbere, si teraz miení vyskúšať ich metódy, a preto vyvola konflikt s Dušanom Majerom, ktorý opakuje druhý ročník. Dušan sa pomstí, ale po čine ujde, jeho vinu vezme na seba Juraj Dobiš. Vodcu tretiačkov si znepriatelí o to väčšmi, keď podľahne zvykom jeho miléj, Svetlany, za ktorou sa obaja chlapci vybrali do susedného mestečka, kde sú počas brigády ubytované ich spolužiačky. Pod vplyvom zvýšených nárokov vedenia JRD i učiteľky na zber sa tretiaci rozhodnú prinútiť druhákov, aby im denne odovzdávali vrece zemiakov, za čo podvodne získajú od predsedu družstva výkonnostné prémie. Podari sa im mladších zastrašiť natoľko, že okrem nekompromisného Juraja, sa im spočiatku podvolia všetci. Medzi Jurajom a Dušanom dôjde k sporu: podriaďiť sa či vzoprieť násiliu? Juraj odmieta zbierať tretiačkom zemiaky. Dušan sa

jeho poníženie a vrhne sa na Dodovu partu. Vypukne bitka, v ktorej druháci zvíťazia. Na druhý deň zistia, že Juraj zmizol. Nájde ho Dušan; Dobiš – psychicky takmer na pokraji samovraždy – pochybuje o zmysluplnosti svojho protestu. Toľko násilia pre vrece zemiakov... Ale Majer, ktorý v zápale boja jedného tretiača skoro zabil, sa nakoniec presvedčil, že morálnou povinnosťou prenasledovaných je brániť sa. Druháci síce vyhrali, no nepodľahnú aj oni pokušeniu šikanovať porazených? Napriek následkom vo vedomí oboch kolektívov riaditeľ školy po skončení brigády v mene bezúhonnej povesti priemyslovky celý prípad uzavrie ako neškodný chlapčenský špás...

